

RIVOJLANIB BORAYOTGAN DUNYODA "MASOFAVIY TA'LIM" O'RNINI VA AHAMIYATI

Urinbaeva Azada Baxadirovna

*Qo'qon davlat pedagogika instituti informatika
kafedira o'qituvchisi*

Abdumannonov Olimjon Xurramjon o'g'li

Qo'qon davlat pedagogika instituti matematika informatika yo'nalishi talabasi

Kalit so'zlar. elektron kutubxonalar, muntazam ta'lim, telemeditsina, online ta'lim, kontseptsiya.

Bugungi kunda butun dunyoda "Masofaviy ta'lim" juda omalshida shuning bilan birga bizni mamlakatimizda ham.

Mamlakatimiz ta'lim tizimida sezilarli o'zgarishlar ro'y berayotgan bugungi kunda, turli ta'lim shakllari qatori ayniqsa, masofadan o'qitish keng qo'llanilayotganligi ham quvonchli hol.

Ko'pchilik internetdan faqatgina yangiliklar bilan tanishish, axborot qidirish, elektron pochtdan foydalanish yoki gap sotish uchun foydalanishi hech birimizga sir emas. Internetning imkoniyatlari kundan - kunga oshib bormoqda. Bunga misol qilib: masofadan o'qitish, elektron kutubxonalar, telemeditsina, telemetrologiya, elektron tadbirkorlik, elektron magazinlar va boshqa sohalarni aytishimiz mumkin. Quyida biz ushbu texnologiyalarning qisqacha, lekin asosiy bo'lgan tavsiflarini keltiramiz.

Masofaviy talim ommaviylashishining asosiy sabablari: moslashuvchanlik, to'lovlarning kamharjligi, yosh chegarasi yo'qligi, vaqtni tejash imkoniyati.

Moslashuvchanlik. Masofaviy o'qitish usullarining asosiy ahamiyati shundaki, u oddiy kurslarga qaraganda ancha moslashuvchanlikni ta'minlaydi. Bu talabalarga o'zlariga qulay bo'lgan jadvalarga muvofiq yo'lda o'rganish imkonini beradi.

Kam to'lovlar. Ushbu kurslar odatdagi kurslar kabi moliyaviy jihatdan qiyin emas. Agar munosib Universitetda muntazam kursga yozilish kerak bo'lsa, siz juda yaxshi pul bilan tayyor bo'lishingiz kerak. Ba'zan yuqori to'lovlar tufayli kursga

yoziqlasligingiz mumkin. Ammo masofaviy ta'lim bu muammolarni juda samarali hal qiladi.

Yosh chegarasi yo'q. Agar siz o'qishni o'z vaqtida yakunlay olmasangiz yoki sessiya oralig'ida oliy ma'lumotingizni tashlab qo'yishingiz kerak bo'lsa, istalgan vaqtda akademik grafikni qayta boshlashingiz mumkin.

Vaqtning tejash. Masofaviy usul vaqt va jadvalda moslashuvchanlikni ta'minlash orqali vaqtning tejaydi.

Eng muhimi. Covid-19 hamma mamlakat Maktab Universitet va boshqa hamma ta'lim muassasalari online ta'limga o'tishga majbur qildi va u juda omlashdi.

Oddiy va masofaviy ta'lim farqi.

Muntazam ta'lim deganda talabalar jismoniy jihatdan muassasada darslarga qatnashadigan an'anaviy ta'lim usulini nazarda tutadi. Bu o'qituvchilar va sinfdoshlar bilan yuzma-yuz muloqotni o'z ichiga oladi. Ushbu an'anaviy yondashuv qat'iy jadvallar va real vaqt rejimida o'qituvchilar bilan o'zaro aloqada bo'lgan tuzilgan o'quv muhitini taklif qiladi.

Masofaviy ta'lim o'quvchilarga an'anaviy sinfdan jismonan hozir bo'lmagan holda masofadan turib ta'lim olish imkonini beradi. U ta'lim mazmunini yetkazib berish, muloqotni osonlashtirish va talabalar taraqqiyotini baholash uchun texnologiyadan foydalanadi. Masofaviy ta'lim onlayn kurslar, videoma'ruzalar, interaktiv vebinarlar va virtual sinflarni o'z ichiga olgan bir qator formatlarni o'z ichiga oladi.

Onlayn o'qitish uchun ko'rsatmalar.

Biz o'quvchilarimiz uchun raqamli ta'limda ishtirok etish nimani anglatishini aniqlay boshladik. Talabalarning fikriga ko'ra, eng yaxshi onlayn fakultet har kuni biron bir tarzda mavjud bo'lgan professor-o'qituvchilardir. Kundalik ishtirok etish kontseptsiyasi sizni xavotirga solishi mumkin, chunki bu onlayn kurslar sinfdagi kurslarga qaraganda ancha ko'proq vaqt talab qiladigan keng tarqalgan fikrni kuchaytirishi mumkin. Ko'p vaqt sarflamasdan ishtirok etishning bir usuli - bu guruh muhokamasi sohalariga e'tibor qaratish va birma-bir elektron pochta xabarlaridan qochishdir. O'quvchilarga belgilangan muddatlarni eslatuvchi vaqt bo'yicha e'lonlar va qo'shimcha kontentni o'z ichiga olgan audio - bu o'quvchilarga vaqtingizni tejagan holda u erda ekanligingizni bildirishning boshqa usullari. Smartfonlaringizda tayyorlangan video/audio mini-ma'ruzalar ham ijobiy ishtirok va energiya yaratadi.

Albatta, professor-o'qituvchilarning haddan tashqari ko'p bo'lishi munozarani to'xtatib qo'yishi, shuningdek, o'quvchilarning o'zini o'zi boshqarish qobiliyatining rivojlanishini kechiktirishi xavfi mavjud. Shunday qilib, savollaringiz bor-yo'qligini bilish uchun har kuni har bir kursni tekshirib ko'rishingiz mumkin bo'lsa-da, siz har kuni sezilarli darajada qo'shishingiz kerak deb o'ylamasligingiz kerak.

Xulosa

Umumiy qilib olgan ta'lim qaysi shakilda olish muhim emas. Faqatgina ta'lim olish va uni tadbir qilish muhim. Bu hamma uchun muhim ta'lim oluvchi beruvchi(o'qituvchi) tashuvchi vositalar uchun ham. Masofaviy ta'lim esa bu ta'lim olishni osonlashtiruvchi bir yo'l va ta'lim olish va berish tushunchasini bir muncha kengaytiradi

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. 2016 Conrad Online The Teaching Survival Guide by Judith V. Boettcher . Rita-Marie from 45 to 46
2. Раджабова Г. У., Маматхожиева И. К. Сущность, причины и основные виды экономических кризисов //ТRENДЫ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА: УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ, ПРАВОВЫЕ, ЭКОНОМИЧЕСКИЕ И СОЦИАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ. – 2014. – С. 237-239.
3. <https://www.linkedin.com/pulse/what-distance-learning-why-so-important-vidya-planet->
4. 5. Ruth C.Clark va Richard E.Mayer „E – Learning and the Science of Instruction Proven G”, (Pg 2 – 102) Own The Field Library, 2018.
5. <https://www.krmangalam.edu.in/regular-education-vs-distance-education-choosing-the-right-path-for-your-learning-journey/>
6. <https://www.samdu.uz/uz/news/17638#>
7. Mamadjanova Svetlana Valentinovna, Urinbaeva Azada Baxadirovna. “The Role Of Mobile Applications In The Education System”. Onomazein, no. 62 (2023): December, Dec. 2023, pp. 2088-93, <http://www.onomazein.com/index.php/onom/article/view/450>.
8. Bakhadirovna, Urinbaeva Azada, Erkinjonova Shakhriina Oybekjonovna, and Yolchiyeva Oygul Khan Shermuhomadovna. "THE ROLE OF MOBILE TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION." Galaxy International Interdisciplinary Research Journal 11.12 (2023): 1192-1194.